

Ankara'nın Başkent Oluşu

Yahya AKSOY

Mustafa Kemal Atatürk, Ankara'nın başkent olmasıyla ilgili TBMM'de alınan karara dair, Nutuk'ta şöyle demişti: "Kanun teklifi, 13 Ekim 1923 tarihinde uzun görüşme ve tartışmalarından sonra çok büyük bir çoğunlukla kabul edildi. Kabul edilen kanun maddesi şudur: Türkiye Devleti'nin başkenti Ankara şehridir."

Tarih 16 Mart 1920'ydi. İngilizler, Milli Mücadele'ye zarar vermek için İstanbul'u işgal etmiş, Meclis-i Mebusan'ı feshetmişti. Mustafa Kemal Atatürk, vakit kaybetmeden kararını verdi... Meclis, Ankara'da toplanacaktı. Çok değil, bir ay sonra 23 Nisan 1920'de Meclis toplandı. Ankara, artık hem millî iradenin hem de mücadelenin merkezidi... Anado-

lu'nun umuduydu. Cumhuriyet'in ilanından 16 gün önce, 13 Ekim 1923'te de Dışişleri Bakanı İsmet İnönü'nün verdiği kanun teklifinin TBMM'de görüşülmesinin sonucunda başkent oldu...

Ruhi Su'nun seslendirdiği 'Ankara'nın Taşına Bak' türküsü, ülkemizdeki en çok bilinen türküler arasın-

da yer alıyor. Ankara'nın taşına bak / Gözlerimin yaşına bak / Uyan uyan Gazi Kemal Şu feleğin işine bak! / Kılıcını vurdum taşta / Taş yarıldı baştanbaşa / Uyan da bak Gazi Kemal / Başımıza gelen işe. / Ankara'nın dardır yolu / Düşman aldı sağı, solu. / Sen gösterdin Paşam bize / Böyle günde doğru yolu.

Ankara halkı, muzaffer Gazi Mustafa Kemal'e, onun hayatı boyunca taşıdığı bir unvanı, "Ankara hemşehriliği"ni vermişti. Ankara'nın bu yürekten tevcihi, Mustafa Kemal'in 2 Ekim 1922 'de İzmir'den zafer dönüşünde kendisine bir mazbata halinde, Belediye Başkanlığınca arz olunmuştu. Gazi Mustafa Kemal, üç gün sonra (5 Ekimde 1922) aşağıda metnini koyduğumuz mektubu ile halka teşekkür etmiş ve Ankara'nın İstiklâl Savaşı'ndaki müstesna yerini ifade etmişti.

Ankara Belediyesi Vasıtasıyla Vatansever Ankara Halkına!

Beni, Ankara'nın yurtsever hemşehrileri arasına girmeye davet suretiyle beliren iltifatınıza en içten şükra-

nımı bildiririm. Sevgili ulusumuzun tüm bir dünyanın düşmanlığına karşı zaferle taçlandığı Kurtuluş Mücadelesi tarihinde ANKARA adı en aziz bir yeri koruyacaktır. Bu mücadeleye ilk başladığımız sıralarda bizi kapsayan güçlüğün derecesi hepimizce bilinmektedir. Bazılarınca karşı konulması hemen hemen olanaksız sanılan bu güçlükler karşısında sizler bir dakika duraksamadınız ve üç yıl önce Sivas'tan Ankara'ya ayak bastığım zaman bir örneğini geçen gün de göstermiş olduğunuz içten ve yürekten gösteri ile beni kollarınız arasına aldınız. O zaman gösterdiğiniz bu vatan cesareti sayesinde yabancı müdahalesiyle İstanbul'da kapatılmış olan Meclis-i Mebusan'ı daha geniş bir yetki ile ulusun şanına layık bir bağımsızlıkla Ankara'da açmak nasip olmuştur.

İstanbul'da yabancı süngülerine dayananların dağıttıkları Meclis-i Mebusan 'da, cesur Erzurum hemşehrilerimin fahri mebusluk sıfatını taşımakta idim. Büyük Millet Meclisi için yeniden yapılan seçimde beni Ankara'dan üye seçmek suretiyle bu

fahri sığata ayrı bir yetki eklediniz. Büyük Millet Meclisi sizin yüksek yakınlığınız sayesinde, korkusuz kurtuluş mücadelesini sürdürebilmiştir...

Bundan ötürü, ANKARA HEMŞEHRİLERİMİN, BU VATAN KURTULUŞU MÜCADELESİNDE BİR ŞEREF PAYI VARDIR. Bu nedenle hemşehrilerimi, bir kardeş içtenliğiyle tebrik eder ve bana karşı gösterdiğiniz kalpten sevgiye karşılık hepinizi kucaklarım.5 Ekim 1922 /ANKARA-Gazi Mustafa Kemal

Türkiye Cumhuriyeti ve Ankara için çok büyük anlam ifade eden bu anlamlı gün, tarihi Ankara Kulübü Derneği-Seymenler başta olmak üzere Valilik, Büyükşehir Belediye Başkanı ile birlikte resmi ve özel kurum ve kuruluşların ve tüm Ankara halkının katılımları ile her yıl 13 Ekim tarihlerinde gurur ve mutluluk günü olarak kutlanmaktadır. Büyük kurtarıcı ve kurucu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile en yakın çalışma arkadaşı, büyük devlet adamı İsmet İnönü ve tüm emeği geçenleri rahmet, saygı ve minnetle anarak Ankara'nın Başkent oluşunun 96. yılını kutlarım.

